

**Statens jordbruksverks föreskrifter om förebyggande
åtgärder avseende zoonoser;**

SJVFS 2003:71

Saknr K 112

Utkom från trycket
den 22 december 2003

beslutade den 16 december 2003

Statens jordbruksverk föreskriver, med stöd av 1 § första stycket 1, 3 § första stycket 3 och 4 § 3 förordningen (1998:134) om provtagning på djur, m.m. och 3 § första stycket zoonosförordningen (1999:660) samt efter samråd med Statens veterinärmedicinska anstalt, följande.

Syfte

1 § Bestämmelserna i dessa föreskrifter har till syfte att förebygga att zoonotiska smittämnen och sjukdomar sprids mellan djur och människor.

Tillämpningsområde

2 § Dessa föreskrifter gäller alla typer av djurhållningar med undantag av icke yrkesmässig djurhållning i enskilda hem.

Definitioner

3 § I dessa föreskrifter avses med

animalieproducerande djur: nötkreatur, får, get, svin och fjäderfä,

anläggning: en djurhållning, där djuren hålls på ett sådant sätt att de smittskyddsmässigt kan räknas som en enhet; som anläggning räknas även zooaffärer samt djurparker och andra anläggningar för offentlig förevisning av djur,

anläggning med besöksverksamhet: anläggning där direktkontakt mellan besökare och djur är möjlig och som

1. omfattas av bestämmelserna i 37 § djurskyddsförordningen (1988:539) eller
 2. andra anläggningar för offentlig förevisning av djur,
- djur*: alla arter av djur,

djurhållare: en djurägare, dennes ställföreträdare eller en annan person som är ansvarig för djurhållningen,

hygienprogram: ett egenkontrollprogram vars syfte är att minska risken för att smitta överförs mellan djur och människor,

idisslare: nötkreatur, får och get,

VTEC: *Escherichia coli* med gener kodade för bildning av verotoxin oavsett serotyp som kan sättas i samband med enterohaemorrhagisk sjukdom hos människor, samt

zoonotisk sjukdom: detsamma som i 1 § zoonoslagen (1999:658).

Anläggning utan besöksverksamhet

4 § Bestämmelserna i 5-8 §§ gäller inte anläggningar som omfattas av bestämmelserna i 9-14 §§. En djurhållare vid en anläggning utan besöksverksamhet kan dock, i samråd med läsveterinären, välja att tillämpa bestämmelserna i 9-14 §§ istället för bestämmelserna i 5-8 §§.

5 § Djurhållaren ska se till att personer som vistas i anläggningen har möjlighet att tvätta händerna efter kontakt med djur.

6 § God ordning och god hygien ska råda i anläggningen.

7 § Djurhållaren ska se till att besökare som vistas i ett djurutrymme med animalieproducerande djur använder skyddskläder och skoskydd av hållfast engångsmaterial, alternativt väl rengjorda skyddskläder och väl rengjorda och desinfekterade stövlar.

8 § I en anläggning med animalieproducerande djur ska djurutrymmen och inredning samt, vid djurhållning utomhus, anordningar för utfodring och vattning noggrant rengöras och, om möjligt, desinfekteras. Vid kontinuerlig produktion ska rengöring och, om möjligt, desinfektion ske minst en gång årligen och vid omgångsvis uppfödning före varje insättning av en ny omgång djur.

Anläggning med besöksverksamhet

9 § Den som ansvarar för en anläggning med besöksverksamhet som har godkänts enligt 37 § djurskyddsförordningen ska, i samråd med den veterinär som finns knuten till anläggningen, upprätta och kontinuerligt uppdatera ett skriftligt hygienprogram.

Hygienprogrammet ska baseras på en riskanalys där hänsyn bland annat ska tas till vilken typ av verksamhet och vilka djurslag som finns på den berörda anläggningen samt omfattningen av och på vilket sätt kontakt sker mellan djur och människor. Som en del i hygienprogrammet ska särskilda besöksrutiner utarbetas.

Vid andra anläggningar än de som har godkänts enligt 37 § djurskyddsförordningen ska, istället för det samråd som anges i första stycket, hygienprogrammet upprättas och kontinuerligt uppdateras i samråd med länsveterinären.

10 § Djurhållaren ska se till att hygienprogrammet är upprättat och skickat eller lämnat till länsstyrelsen senast den 31 december 2004. Ändringar i hygienprogrammet ska skickas eller lämnas till länsstyrelsen senast tre veckor efter det att ändringen gjordes.

11 § Om den riskanalys som ligger till grund för hygienprogrammet visar att det finns en påtaglig risk för spridning av zoonotiska smittämnen och sjukdomar mellan djur och människor ska djurhållaren se till att anläggningen genomgå en regelbunden provtagning avseende dessa smittämnen.

Om smittämne påvisas vid sådan provtagning som avses i första stycket ska djurhållaren vidta åtgärder för att minimera risken för spridning av smittämnet från smittade djur till besökare.

12 § Av de besöksrutiner som avses i 9 § ska bland annat framgå att besökare bör tvätta händerna efter kontakt med djur. Besöksrutinerna ska ta hänsyn till omfattningen av, och resultatet från, eventuell provtagning avseende zoonotiska smittämnen. Besökare ska informeras om besöksrutinerna före kontakt med djur.

13 § Finns det idisslare på en anläggning med besöksverksamhet ska vid upprättande av besöksrutinerna hänsyn tas till risken att särskilt barn under 5 år kan utveckla allvarlig sjukdom orsakad av VTEC.

14 § I de fall livsmedel av animaliskt ursprung tillhandahålls ska vid upprättande av besöksrutiner hänsyn tas till möjliga risker för överföring av zoonotiska livsmedelsburna sjukdomar.

Tillsyn

15 § Enligt 8 § första stycket zoonoslagen (1999:658) utövas tillsynen inom länet över efterlevnaden av föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen av länsstyrelsen.

Länsstyrelsen ska även utöva tillsynen inom länet över att de föreskrifter som är meddelade med stöd av lagen om provtagning på djur, m.m. (1992:1683) efterlevs.

Övrigt

16 § Om det finns särskilda skäl kan Jordbruksverket medge undantag från bestämmelserna i dessa föreskrifter.

Denna författning träder i kraft, i fråga om 9-14 §§ den 1 juli 2004, och i övrigt den 1 mars 2004.

MATS PERSSON

Folke Cerenius
(Smittskyddsenheten)